

Dace Kokle, izrādes režisore un vadītāja: (2023. gada augusts) “Šis ir dižošanās gads. Tagad Rīgas pilī premjera kandidātei partijas dižojas, lai tiktu pie valdīšanas. Bet daudz dvēseliskāka un dziļāka bija un ir Dziesmu svētku gadu piepildījusi novadu dižošanās, kad katrs parāda labāko un skaistāko, kas viņam ir. Un “Klajumi” ar gatavi dižoties. “Kumeļu rotaļās” mēs tiekamies divpadsmito reizi un šodien mēs esam sagatavojuši jums 12 priekšnesumus. Un vēl “Klajumi” dižojas ar savu novadu. Mūsu zirgu un dabas izrāde šogad ir veltīta Sēlijai. Tā ir vēsturiskā zeme, salīdzinoši nesen tikai nostiprināta likumā. Sēlija ir Latvijas tālākais DA stūris, Augšdaugavas kreisais krasts - sava veida Latvijas vārti un vizītkarte. Protams, ka vēsturiski sēļi šeit ir dzīvojuši pamīšus ar latgaļiem, un daudzi joprojām arī šo daļu uzskata par Latgali. Bet vai tas var traucēt “Klajumiem” pagājušā gada Latvijas braucamās šķirnes ķēvītes Seldas kumeļu nosaukt Sēlijas vārdā. Sumināsim šīgada “Kumeļu rotaļu” galvenos dalībniekus - Floras puisīti Safrānu un, protams, Seldas skaistuli Sēliju. Lai gods un slava Latvijas braucamajiem zirgiem!”

Arvids Babris, Zirgu un dabas izrādes “Kumeļu rotaļās” mūzikas režisors:

“Kumeļu rotaļās”. Kumeļi. Rotaļas. Rotaļas un kumeļi. Šie vārdi izsaka visu – gan dažādās kombinācijās, gan atsevišķi: jaunība, straujums, enerģija, nevaldāmība un prieks, spēle, improvizācija, draudzīgums. Uzskaitījumu var turpināt. Un to visu var redzēt “Klajumos”, kur satiekas cilvēks un zirgs, un ne vien satiekas (tas vairāk uz skatītājiem), bet saplūst vienotā veselumā (tas par dalībniekiem) visā krāšņumā un harmonijā. Un tā, izrādās, nav pilnīgi nekāda problēma, ka jātnieki vairumā gadījumu ir gados jauni, pat ļoti jauni; vairums no viņiem piedalījušies jau daudzās “Kumeļu rotaļās” un vērigākiem viesiem ir bijusi iespēja vērot, kā mazie ķipari izauguši perfektos jātniekos, kas rikšo, volto, lec, vingro ar un uz zirgiem. Taču pāri visam ir Latvijas lauku sajūta – ar netālo Daugavas loku smaržu, ar sēļu/latgaļu ēdienu un dzērienu aromātu, ar amatnieku darinājumiem, ar mūziku, kas nāk no mūsu saknēm, ar zemnieku un zemes spēku. Ar pēctecību. Latvijas turpinās. Caur kumeļiem un rotaļām.

Guntis Rozītis, LU asoc. profesors: Jau divpadsmit gadus Krāslavas novada Kaplavas pagasta Klajumos notiek emocionāls pasākums ar nosaukumu "Kumeļu rotaļas". Esmu piedalījies gandrīz visos, ar dažiem izņēmumiem. Tāpēc droši varu teikt, kas tāds ir skatāms un baudāms tikai šeit.

Tas ir īpaši saistošs, jo lieliski iederas šajos skaistajos Sēlijas pakalnos kurus rotā izkopts Latvijas siltasiņu zirgu šķirnes braucamā tipa ganāmpulks. Un varam dabā redzēt, ka mūsu nacionālā vērtība - Latvijas šķirnes zirgs, lieliski izmantojams gan tūrismā pa meža taciņām un ceļiem, zem jātnieka dažādos priekšnesumos, vizinot bērnus, velkot aizjūga ratus un vēl un vēl. Saimniecība, lai pamatnodarbošanās ir

tūrisms, Ilzes Stabulnieces vadībā veic arī zināmu ciltsdarbu šķirnes ģenētiskā resursa izkopšanā gadu no gada papildinot ganāmpulku ar kādu Latvijas šķirnes zirgu pārstāvi - kumeliņu.

Pasākumā lieliski tika parādītas dažādas zirga izmantošanas iespējas, kas papildina citas mākslinieciskās vērtības. Un laikam gan šī ir vienīgā vieta Latvijā kur kas tāds notiek un priecē un arī izglīto apmeklētājus. Pārējiem novadiem Latvijā būtu jānācās no Klajumu ļaudīm kā priecēt skatītājus, izceļot Latvijas zirgu kā vērtību.

Šogad jo sevišķi kupls apmeklētāju skaits, tas liecina, ka cilvēkiem patīk!

Paldies par emocionālo baudījumu un lai veicas visam Klajumu kolektīvam nepagurt un turpināt mūs priecēt arī turpmāk!